

Ζώος Βύμα 26/4.

Χρ. Βερενις

25/4

Δεν έχει ημερομηνία λήξης ο νέος κύκλος εσωστρέφειας στην οποία έχει περιπέσει το ΠΑΣΟΚ. Όπως δείχνουν τα πράγματα, η ανακύκλωση της κρίσης, σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα, και με τόση πυκνότητα γεγονότων, σημαίνει ότι οι δυσκολίες στην αντιμετώπισή της, έχουν να κάνουν με το γεγονός ότι αυτή δεν εξαρτάται μόνο και αποκλειστικά από ένα πρόσωπο. Είναι φανερό ότι πλέον η διαχείρισή της δεν είναι θέμα μόνο του πρωθυπουργού αλλά ολόκληρου του κυβερνητικού και κομματικού συστήματος εξουσίας που τον περιβάλλει.

Πολλοί θεωρούν ως απολύτως επεξηγηματική της κατάστασης που επικρατεί, την προσχώρηση του Άκη Τσοχατζόπουλου στο μπλοκ των δυνάμεων που εμφανώς, δημοσίως, και με κάθε τρόπο αμφισβητούν την ηγετική θέση του Κ. Σημίτη. Η άποψή τους είναι ότι η συνέντευξη του Α. Τσοχατζόπουλου στο «Βήμα» την Κυριακή, δείχνει πως ο υπουργός Ανάπτυξης σπεύδει να εγγράψει υποθήκες εν όψει ενός καταστροφικού αποτελέσματος στις δημοτικές και νομαρχιακές εκλογές. Και προσθέτουν πως δεν είναι καθόλου τυχαίο που κατέβασε τον πήχυ των νομαρχιών που μπορεί να κερδίσει το ΠΑΣΟΚ στις εκλογές, στις 15. Συνεργάτες υποστηρίζουν, ότι «το ΠΑΣΟΚ δύσκολα θα πάρει 10 νομαρχίες, μπορεί και λιγότερες». Έτσι ορίζοντας το 15 ως όριο, μπορεί μετά με 12 λ.χ. να υποστηρίξει ότι πρόκειται για συντριπτική ήττα, άρα υπάρχει θέμα ηγεσίας.

Υπάρχει πάντως και μια άλλη εξήγηση: όπως πιστεύεται ο Άκης Τσοχατζόπουλος θεώρησε αναγκαίο να προχωρήσει σε μια κίνηση συσπείρωσης των υποστηρικτών του, μετά τις σαφείς κινήσεις ακόμη και των στενότερων συνεργατών του, προς άλλες κατευθύνσεις. Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι ένας εξ αυτών είναι ο Γιώργος Δασκαλάκης που έχει αρχίσει επαφές με την πλευρά Γιώργου Παπανδρέου, όπως και ο Κ. Κουλοσόρης, που παίρνει συνεχώς αποστάσεις από τον Α. Τσοχατζόπουλο. Οι πληροφορίες αναφέρουν ότι κι άλλα στελέχη του, όπως ο Χαρ. Τσιόκας, αναζητούν επαφή με τον Γ. Παπανδρέου., ενώ ο Α. Τσοχατζόπουλος φαίνεται ότι έχει χάσει οριστικά κάθε επαφή με τους λεγόμενους «ανδρεοπαπανδρεϊκούς» οι οποίοι έχουν προσχωρήσει απολύτως στον Γ. Παπανδρέου (Λιβάνης, Παπούλιας, Χαραλαμπίδης κ.α).

Σε ό,τι αφορά τα γεγινότερα, η κίνηση Σημίτη να «μεταφέρει» στα ελληνικά πράγματα το «νόημα» των γαλλικών προεδρικών εκλογών, είναι διπλής ανάγνωσης. Από τη μία, μπορεί να καλλιεργεί το έδαφος για την ανάπτυξη «φοβικών» αντιδεξιών συνδρόμων στην ελληνική κοινωνία, όμως από την άλλη αναπτρώνει πάλι τις ελπίδες όσων ευελπιστούν ότι θα υπάρξουν γρήγορα εσωκομματικές εξελίξεις στο ΠΑΣΟΚ. Η αποψη πολλών είναι ότι το εγχείρημα είναι δύσκολο και χρειάζεται μεγάλη προσοχή στη διαχείρισή του, γιατί μπορεί να δημιουργήσει στο εσωτερικό του κόμματος δυνάμεις που είναι δύσκολο να ελεγχθούν.

Βασικά πάντως, το πρόβλημα του ΠΑΣΟΚ σήμερα, δεν σχετίζεται ούτε με το τι συνθήκες επικρατούν στον πολιτικό σκηνικό, ούτε στον ευρύτερο χώρο της κεντροαριστεράς. Το πρόβλημα είναι εσωτερικό, και έχει να κάνει με το γεγονός ότι δεν υπάρχει συνέχεια και συνέπεια στην ακολουθούμενη πολιτική. Γι' αυτό αρκετοί είναι εκείνοι που θεωρούν ότι ακόμη κι αν είναι σωστή η καλλιέργεια από τώρα των φοβικών συνδρόμων, σημασία έχει να υπάρξει ένταση, διάρκεια,

και προφανώς συνέτεια σ' αυτό το είδος της πολιτικής στρατηγικής. Διότι δεν έχει αξία να κάνει αναφορές τώρα ο πρωθυπουργός ή κάποια στελέχη περί αυτόν, και σε λίγο κάποια άλλα στελέχη να υποστηρίζουν ότι δεν υπάρχει κίνδυνος για παλινόρθωση της δεξιάς ή για επαναφορά στο προσκήνιο αντιδραστικών, εξτρεμιστικών πολιτικών δυνάμεων.

Σχετικά με τα προβλήματα της κυβερνητικής πολιτικής, η παλαιότερη επισήμανση ότι η συμπεριφορά του υπουργού Οικονομίας Ν. Χριστοδουλακη, μπορεί να αποτελέσει μεγάλο πρόβλημα για τον Κ. Σημίτη επιβεβαιώνεται σήμερα, με τον πιο δραματικό τρόπο. Στους βουλευτές έχει περάσει η άποψη, ότι διακρίνεται από αλαζονεία και σεχταρισμό, και οι περισσότεροι δικαιώνουν τον Κ. Κουλούρη για την στάση του. Και δεν είναι λίγοι εκείνοι που έχουν αποφασίσει να του κάνουν τη ζωή δύσκολη στη Βουλή, με τα νομοσχέδια που θα επιχειρήσει να περάσει από εδώ και πέρα. Πρέπει να επισημανθεί ότι ανάλογα αρνητικά κρίνεται η στάση του Μ. Χρυσόχοιδη, τον οποίο κατηγορούν, για εντελώς διαφορετικούς λόγους. Η συνηθέστερη κατηγορία που του απευθύνεται είναι ότι «δεν κάνει τίποτε στο υπουργείο, ότι είναι όλο λόγια και ασχολείται μόνο με δημόσιες σχέσεις».

Στη Νέα Δημοκρατία, υπάρχει μεγάλος σκεπτικισμός για το αποτέλεσμα των γαλλικών εκλογών, και κυρίως για το ενδεχόμενο να καλλιεργήσει η κυβέρνηση «φοβικά» συνδρομα στην κοινή γνώμη. Σε συσκευή που έγινε την Δευτέρα το μεσημέρι, υπό την προεδρία του Κ. Καραμανλή και με την συμμετοχή μόνο πολύ στενών συνεργατών, όπως ο Σουφλιάς, ο Ρουσόπουλος, ο Παυλόπουλος, ο Αγγέλου και ο Μείμαράκης, εκτιμήθηκε ότι πρέπει να υπάρξει πολύ προσεκτικός χειρισμός του όλου θέματος γιατί η ελληνική κοινωνία είναι ιδιαίτερα ευαίσθητη σε θέματα που αφορούν την άνοδο και δράση της ακροδεξιάς. Εκτιμήθηκε επίσης ότι ευτυχώς για το χώρο, που δεν υπάρχει μια προβεβλημένη προσωπικότητα για να συσπειρώσει τους ακροδεξιούς, και τώρα δεν έχουν άλλη εκφραση, παρά μόνο τη Νέα Δημοκρατία. Για το λόγο αυτό προκρίθηκε η διατήρηση μιας μεσοβέζικης στάσης απέναντι στα αποτελέσματα των γαλλικών εκλογών, και δόθηκε εντολή στον Ρουσόπουλο, και μέσω του Αγγέλου σε όλα τα στελέχη να μην υπάρξει η παραμικρή αποκήρυξη της ακροδεξιάς. Η «γραμμή» πάντως δεν τηρήθηκε απόλυτα, καθώς διάφορα στελέχη όπως η Ντόρα και ο Παυλόπουλος, είπαν μια κουβέντα παραπάνω. Αλλά η στάση τους δεν κρίθηκε ότι αποτελεί πρόβλημα, επειδή, και στη ΝΔ υπάρχουν δυνάμεις που δεν ανέχονται την ταύτιση με τους ακροδεξιούς...

Σχετικά με την επικοινωνιακή του στρατηγική, ο Καραμανλής βρίσκεται ένα βήμα πριν από την αναθεώρηση της σημερινής τακτικής του να επισκέπτεται ό,τι χειρότερο υπάρχει στον δημόσιο τομέα. Οι επικοινωνιακοί σύμβουλοι του κ. Καραμανλή εκτιμούν τώρα ότι η στρατηγική αυτή, ότι είχε να δώσει το έδωσε, και μετά το πρόβλημα με τον Ελαιώνα (όπου η κυβέρνηση αντεπιτέθηκε με τα σχέδια Μάνου για τσιμεντοποίηση), αρχίζει να λειτουργεί ανάστροφα. Έτσι μετά το Πάσχα είναι πιθανόν να δούμε τον Καραμανλή, να προβαίνει σε πρωτοβουλίες που έχουν θετική εικόνα, και τον ίδιο να εκφράζει τις θέσεις του κόμματος, μέσα από την εικόνα αυτή...